

Mācību
stundas ilgums:

60 minūtes

Skolēnu
vecums:

9-14 gadi

Pārtika un globālie mērķi „Katram šķīvim savs stāsts”

Mācību virzieni:

dabas zinātnes, ģeogrāfija, sociālās zinātnes, valodas, literatūra un matemātika

Projekta mērķi skolēniem:

- izprast globālo mērķu izvirzīšanas procesu un plānu šo mērķu sasniegšanai līdz 2030. gadam;
- ieraudzīt sasaisti starp globālajiem mērķiem un katra ikdienas dzīvi;
- izvērtēt savas ēdienreizes un pārtiku, kas tiek lietota ikdienā, un rast alternatīvas saskaņā ar globālajiem attīstības mērķiem;
- balstoties uz stundas laikā iegūto informāciju, apņemties mainīt savus ēšanas paradumus tā, lai šīs izmaiņas palīdzētu sasniegt globālos mērķus.

Sagatavošanās Pasaules lielākajai mācību stundai

- Sagatavot darba lapu kopijas.
- Klases telpas iekārtojumam jābūt tādām, lai tas mudinātu skolēnus diskutēt un sadarboties grupu darbā (krēsli izvietoti ap galdiem vai vairākos apļos).
- Video un audio aprīkojuma nodrošināšana prezentācijām.
- Ja video un audio aprīkojums nav pieejams, ir iespēja izmantot plakātu (pielikums B).

Materiālu sagatavošana

- Ilgtspējīgas attīstības mērķu plakāti (A pielikums).
- plakāti „Kas ir manā šķīvī?” (B pielikums), ar kuriem var aizstāt vai papildināt videomateriālu.
- Projekta „Katram šķīvim savs stāsts” darbības plānojums (C pielikums).
- Plakāts „Mana šķīvja apņemšanās” (D pielikums).
- Dažādi materiāli zīmēšanai un rakstīšanai.
- Video: <https://youtu.be/rNE-M9gYLFU> (ar subtitriem latviešu valodā) un <https://vimeo.com/220663067> (angļu valodā). Video apraksts E pielikumā.

Mērķis un pedagoģija

2015. gada septembrī visas 193 Apvienoto Nāciju Organizācijas dalībvalstis pieņēma lēmumu par kopīgiem ilgtspējīgas attīstības mērķiem jeb Globālajiem mērķiem. „Ilgspējīgas attīstības dienaskārtība 2030” sastāv no 17 mērķiem, kas būs vadlīnijas nākamajiem 15 gadiem un pie kuriem kopīgi strādāsim, lai izskaustu galējo nabadzību, risinātu klimata pārmaiņu apdraudējumus un cīnītos ar nevienlīdzību sabiedrībā. Vienošanās par ilgtspējīgas attīstības mērķiem ir vēsturiska, jo tie veicina labāku un ilgtspējīgāku nākotni visiem pasaules iedzīvotājiem.

Katrs mērķis – no nabadzības novēršanas (1. mērķis) līdz nevienlīdzības samazināšanai starp valstīm un to iekšienē (10. mērķis), kā arī steidzamu pasākumu veikšana klimata pārmaiņu novēršanai (13. mērķis) – sniedz valstīm un to iedzīvotājiem skaidrus uzdevumus, kas jāveic, lai sasniegtu noteiktos mērķus līdz 2030. gadam.

Plašāku informāciju par mērķiem var iegūt:

- 1) piedaloties bezmaksas „Microsoft Educator” kursā tiešsaistē par Globālajiem mērķiem un Pasaules lielākās mācību stundas resursiem (ilgums – 1 stunda):

<https://education.microsoft.com/courses-and-resources/courses/sdg>

- 2) Apvienoto Nāciju Organizācijas rezolūcijā, kas pieņemta 2015. gada 25. septembrī:

http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

Mācību plāns „Katram šķīvim savs stāsts” piedāvā aktivitāšu plānu, kas veicinās skolotāju un skolēnu sadarbību un izpratni par Globālajiem mērķiem.

Mācību stundu uzsāk, iepazīstinot skolēnus ar terminu „mērķis”, un aicina viņus domāt par attiecībām ar dažādiem cilvēkiem, personīgo sasaisti ar dažādām vietām un vidi, apsverot un izvirzot mērķus viņu pašu dzīvē. Skolēniem mācību stundas laikā paaugstinās zināšanu līmenis un veidojas izpratne par Globālajiem mērķiem.

Mācību stundas laikā skolēni piedalīsies izzinošās aktivitātēs – sarunās, grupu darbā un izpētes procesos –, kuru laikā nostiprinās zināšanas par pārtikas produktu ilgtspējīgu patēriņu. Dažādi informācijas avoti un novērtējumi stundas laikā var tikt izmantoti kā mācību materiāli vai kā palīgmateriāli, lai veiksmīgāk vadītu sarunas un informētu par turpmākajām aktivitātēm.

Mācību stundas nobeigumā aicinām skolotājus un skolēnus kopīgi piedalīties globālas kartes veidošanā, kurā atspoguļots viņu ieguldījums izglītībā un mācīšanās procesā par Globālajiem mērķiem.

<http://worldslargestlesson.globalgoals.org/Map>

Skolēni var dalīties ar domām par iegūtajām zināšanām arī vietnē Flipgrid:

<https://flipgrid.com/globalvoice>

Ja Globālie mērķi tiks sasniegti, tie mainīs dzīvi gan mums, gan nākamajām paaudzēm, tādēļ jāatceras, ka jauniešu ieguldījumam šo mērķu sasniegšanā ir izšķiroša nozīme. Aicinām Jūs un Jūsu skolēnus pievienoties šai kustībai, lai, izglītojoties pašiem un izglītojot savus audzēkņus, veicinātu pozitīvas pārmaiņas un piedalītos Pasaules lielākajā mācību stundā „Katram šķīvim savs stāsts”.

Lai **padziļinātu izpratni** un turpinātu mācību procesu par Globālajiem mērķiem un pasaules pārtikas sistēmām, papildu piedāvājam piecas izglītojošas aktivitātes, kuru ietvaros skolotāji un skolēni aicināti dalīties savā pieredzē („Global Collaborative Extensions”).

Atslēgvārdi

- Ilgtspējība
- Attīstība
- Mērķis
- Apņemšanās

Novērtēšanas metodes

- Kopsavilkumi un pārdomas par Globālo mērķu veidošanas procesa izpratni.
- Saraksti, kuros atzīmēta atslēgas vārdu lietošana grupu darba laikā.
- Sacīto un rakstīto atbilžu dokumentēšana, atbildot uz jautājumiem un piedaloties diskusijās.
- Vizuālie materiāli un vērtējumi par dzirdētajiem viedokļiem un redzējumiem, izmantojot darba lapas.
- Audioieraksti ar skolnieku apņemšanos mainīt savus ēšanas paradumus un pārtikas ilgtspējīgu izmantošanu.

Par autoriem

Mācību stunda izstrādāta akcijas
„Pasaules lielākā mācību stunda” (World’s Largest Lesson)
ietvaros sadarbībā ar [#TeachSDGs](#).

Īpašs paldies Fran Siracusa, Calliope Global, #TeachSDGs un Dr. Jennifer Williams.

Katram šķīvim savs stāsts

Pamatjautājums

Kā es varu atbalstīt Globālo mērķu sasniegšanu, mainot ikdienas pārtikas izvēles, balstoties uz sava šķīvja izpēti?

1. solis: sniegt pamatzināšanas

5
minūtes

Iepazīstināt ar mērķiem un diskutēt par to izvirzīšanas procesu.

- 1) Skolotājs iepazīstina ar kādu sevis izvirzītu mērķi un apraksta darbību kopumu, kā šis mērķis tika sasniegts. Aprakstiet kopīgus pasākumus, kas jāveic, lai sasniegtu mērķi, tajā skaitā:
 - mērķa identificēšana;
 - mērķa pierakstīšana un dalīšanās ar to;
 - plāna izveide ar secīgiem soļiem mērķa sasniegšanai.
- 2) Aiciniet vairākus skolēnus dalīties ar viņu izvirzītajiem mērķiem un aprakstīt darbības, kuras veiktas šo mērķu sasniegšanai.

2. solis: iepazīstināt ar Globālajiem mērķiem

10
minūtes

- 1) Pastāstiet skolēniem par Pasaules lielākās mācību stundas mērķiem.
- 2) Iepazīstiniet skolēnus ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem, izmantojot plakātu (A pielikums). Informējiet par Apvienoto Nāciju Organizācijas darbību un to, kā pasaules valstis izvirzīja šos 17 mērķus, kas kalpo kā universāls aicinājums apņēmībai kopīgi rīkoties, lai līdz 2030. gadam izskaustu nabadzību, aizsargātu mūsu planētu un nodrošinātu, ka visa cilvēce var dzīvot mierā un labklājībā.

Norādiet skolēniem uz līdzībām starp to, kā viņi izvirza un strādā pie mērķu sasniegšanas, un to, kā strādā ANO un tās dalībvalstis, lai sasniegtu visus Ilgtspējīgas attīstības mērķus.

Ja nepieciešams, skolēniem var parādīt videomateriālus, kuros bērniem draudzīgā veidā ar Pasaules lielāko mācību stundu iepazīstina Malala Jousafzai (<https://vimeo.com/138852758>) vai Serēna Viljamsa (<https://vimeo.com/137728737>) (video ir angļu valodā).

- 3) Uz tāfeles (vai citā skolēniem labi saskatāmā vietā) uzrakstiet vārdus „ilgtspējīgs”, „attīstība” un „mērķi” un aiciniet skolēnus dalīties ar atbilstošām definīcijām un viņu izpratni par tiem. Iepazīstiniet skolēnus ar akronīmu IAM (SDGs) un izskaidrojiet, ka gan tas, gan termins „Globālie mērķi” tiek izmantots, lai atsauktos uz Ilgtspējīgas attīstības mērķiem.

3. solis: globālo mērķu sasaiste ar ikdienas dzīvi

5
minūtes

Kad ir veicināta izpratne par ilgtspējīgas attīstības mērķiem, skolēniem jāuzsver, ka neatkarīgi no vecuma vai atrašanās vietas ikvienam cilvēkam ir nozīmīga loma šo mērķu sasniegšanā. Tādēļ ikvienam, kurš piedalās mācību stundā, ir iespēja būtiski ietekmēt mērķu sasniegšanu.

Atgādiniet skolēniem, ka ir dažādi veidi, kā katrs var palīdzēt līdz 2030. gadam sasniegt Globālos mērķus, un uzdodiet jautājumu, vai viņi zina kādu ikdienas darbību, ko dara visi pasaules iedzīvotāji un kas vienlaikus ietekmē vairāku mērķu sasniegšanu. Pieņemiet dažādus minējumus pirms atklājat, ka šī darbība ir ēšana un ka šīs mācību stundas galvenā tēma ir ilgtspējīgs pārtikas patēriņš: no pārtikas sistēmām līdz pārtikai, kas nonāk uz mūsu šķīvjiem.

4. solis: mācību aktivitāte – Pārtika un Globālie mērķi

5
minūtes

Sadaliet skolēnus trīs grupās un piešķiriet katrai grupai vienu no trim tēmām:

- (1) Ilgtspējība
- (2) Attīstība
- (3) Mērķi

Iepazīstiniet skolēnus ar „Pārtika un globālie mērķi” video. <https://youtu.be/rNE-M9gYLF1> (subtitri latviešu valodā). Norādiet grupām, ka video skatīšanās laikā ir jāpieraksta tā informācija, kas attiecas uz grupai piešķirto tēmu. Idejas var tikt pierakstītas uz līmlapiņām, papīra, piezīmju grāmatiņās vai digitālajās ierīcēs. Sāciet skatīties video materiālu, un tā laikā uzsveriet svarīgākos punktus. Pēc video noskatīšanās aiciniet skolēnus mazākās grupiņās pārrunāt redzēto un jaunatklāto. Pēc tam pārrunājiet to arī trīs lielākajās grupās. Skolēniem, uzklusot vienam otru, jāizpēta līdzības, kas pastāv starp dzirdētajām idejām, un kopīgi jāizceļ galvenie mērķi, kas minēti video.

4. solis: mācību aktivitāte – Pārtika un Globālie mērķi

Ja klases telpā nav iespējams skatīties videomateriālu, izmantojiet plakātu (B pielikums) vai nolasiet sagatavoto scenāriju (E pielikums). Aiciniet skolēnus sekot iepriekš aprakstītajam procesam – izpētīt, kā plakātā izceltie punkti sasaucas ar vienu no tēmām:

- (1) Ilgtspējība
- (2) Attīstība
- (3) Mērķi

5. solis: iepazīstiniet skolēnus ar „Katram šķīvim savs stāsts” darba lapu

5
minūtes

Iepazīstiniet skolēnus ar „Katram šķīvim savs stāsts” darba lapu (C pielikums). Paskaidrojiet, ka aktivitātes laikā skolēniem būs jāizpēta izvēlētais ēdienreizes saturs un jāatklāj tās stāsts. Norādiet, ka skolēniem būtu vēlams nofotografēt vai citādi ilustrēt izvēlēto maltīti (tas var būt mīļākais ēdiens, visbiežāk ēstais ēdiens, nesenākā maltīte utt.).

Katru no pieciem jautājumiem nolasiet skaļi un iesakiet skolēniem rūpīgi izpētīt darba lapas piezīmes, kur neskaidrību gadījumā var rast izglītojošas atbildes. Skolēni drīkst izmantot arī citus palīglīdzekļus – kartes, grāmatas, interneta resursus.

Aiciniet skolēnus „APŅEMŠANĀS” sadaļu darba lapās pagaidām atstāt tukšu.

1) Aptaujas aizpildīšana

Izdaliet skolēniem IAM plakātus (A pielikums) un darba lapas (C pielikums). Neskaidrību gadījumā sniedziet skolēniem papildu informāciju.

2) Izvērtēšana un atskats

Kad visi skolēni ir aizpildījuši anketu, izdaliet plakātus „Mana šķīvja apņemšanās” (D pielikums). Piedāvāji skolēniem strādāt pāri, lai, balstoties uz atbildēm darba lapās un identificētajiem mērķiem, kopīgi izvērtētu izvēlētais ēdienreizes saturu. Izvērtēšanas procesā aiciniet skolēnus apsvērt atbildes uz šādiem jautājumiem: Ko es varētu darīt citādāk? Kam es varu izstāstīt? Skolēni var dalīties ar atbildēm rakstiski, veidojot kopīgu plakātu, vai arī digitālā dokumentā (piemēram, izmantojot programmu Padlet, Word Online vai OneNote).

3) Apņemšanās

Iepazīstiniet skolēnus ar vārda „apņemšanās” nozīmi un izskaidrojiet, kā tas sasaucas ar mērķu sasniegšanu. Apspriediet, kā aktivitātes laikā sniegtās atbildes var tikt izmantotas, lai katram rastos ideja par savu apņemšanos. Drosmīgākie skolēni var dalīties ar savu apņemšanos.

Lai aizpildītu darba lapas sadaļu par apņemšanos, aiciniet skolēnus noteikt un ierakstīt savu apņemšanos. Pēc tam skolēni var izmantot IAM plakātu, lai izvēlētos atbilstošu Globālo mērķi, kura sasniegšanai kalpos katra apņemšanās.

Skolēni ar iegūtajām zināšanām un apņemšanos var dalīties, sagatavojot videomateriālu un ievietojot to saitē:

<https://flipgrid.com/globalvoice>

Skolēni gan individuāli, gan kopā ar klasesbiedriem var atzīmēt sevi un savas apņemšanās globālajā kartē, kas atrodama šeit: <http://worldslargestlesson.globalgoals.org/Map>

Nobeigumā atgriezieties pie mācību stundas uzdevumiem un sarunas par mērķu sasniegšanu. Kad apņemšanās ir izteiktas, aiciniet skolēnus būt drosmīgiem un dalīties ar ģimeni un draugiem ar savu apņemšanos sasniegt globālos mērķus.

Klasē vienojieties, pēc cik ilga laika vēlreiz tiksieties, lai runātu par skolēnu apņemšanos un katra progresu mērķu sasniegšanā.

Aizpildītās darba lapas, ja iespējams, izvietojiet klases telpās pie sienām, lai tās ik dienas iedvesmotu skolēnus turpināt dalīties ar idejām un strādāt pie savas apņemšanās.

Globālā sadarbība

Skolotāji var sekmēt globālo sadarbību, piedaloties Pasaules lielākās stundas globālās kartes izveidē (<http://worldslargestlesson.globalgoals.org/Map>), kurā var satikt jaunus sadarbības partnerus un domubiedrus.

Sociālajos medijos izmantojiet šādus tēmturus:

[#WorldsLargestLesson](#)
[#TeachSDGs](#)
[#GlobalGoals](#)

 @TheWorldsLargestLesson
 @TheWorldsLesson
 @theworldslesson

Dalieties ar Pasaules lielākajā mācību stundā iegūtajām zināšanām, publicējot:

- fotogrāfijas ar skolēniem darbībā un/vai aizpildītajām darba lapām;
- video ar skolēniem, lasot apņemšanās;
- aicinājumus arī citām klasēm dalīties ar savu pieredzi, izmantojot Skype, e-pastu vai kļūstot par vēstuļu draugiem.

Skolēni, kuri sadarbojušies ar skolēniem no citām pasaules valstīm, var tālāk darboties kopā, lai rastu risinājumus, un iesaistīties ilgtermiņa projektos un mācību aktivitātēs.

Izmantotie avoti:

International Society for Technology in Education (2016). ISTE Standards for Students. Eugene, Oregon: International Society for Technology in Education.

National Council for the Social Studies (2010). National Curriculum Standards for Social Studies: A Framework for Teaching, Learning, and Assessment. Silver Spring, MD: NCSS.

National Governors Association Center for Best Practices, Council of Chief State School Officers. (2010). Common Core State Standards (CCSS). Washington, D.C.: National Governors Association Center for Best Practices, Council of Chief State School Officers.

NGSS Lead States (2013). Next Generation Science Standards: For States, By States. Washington, DC: The National Academies Press.

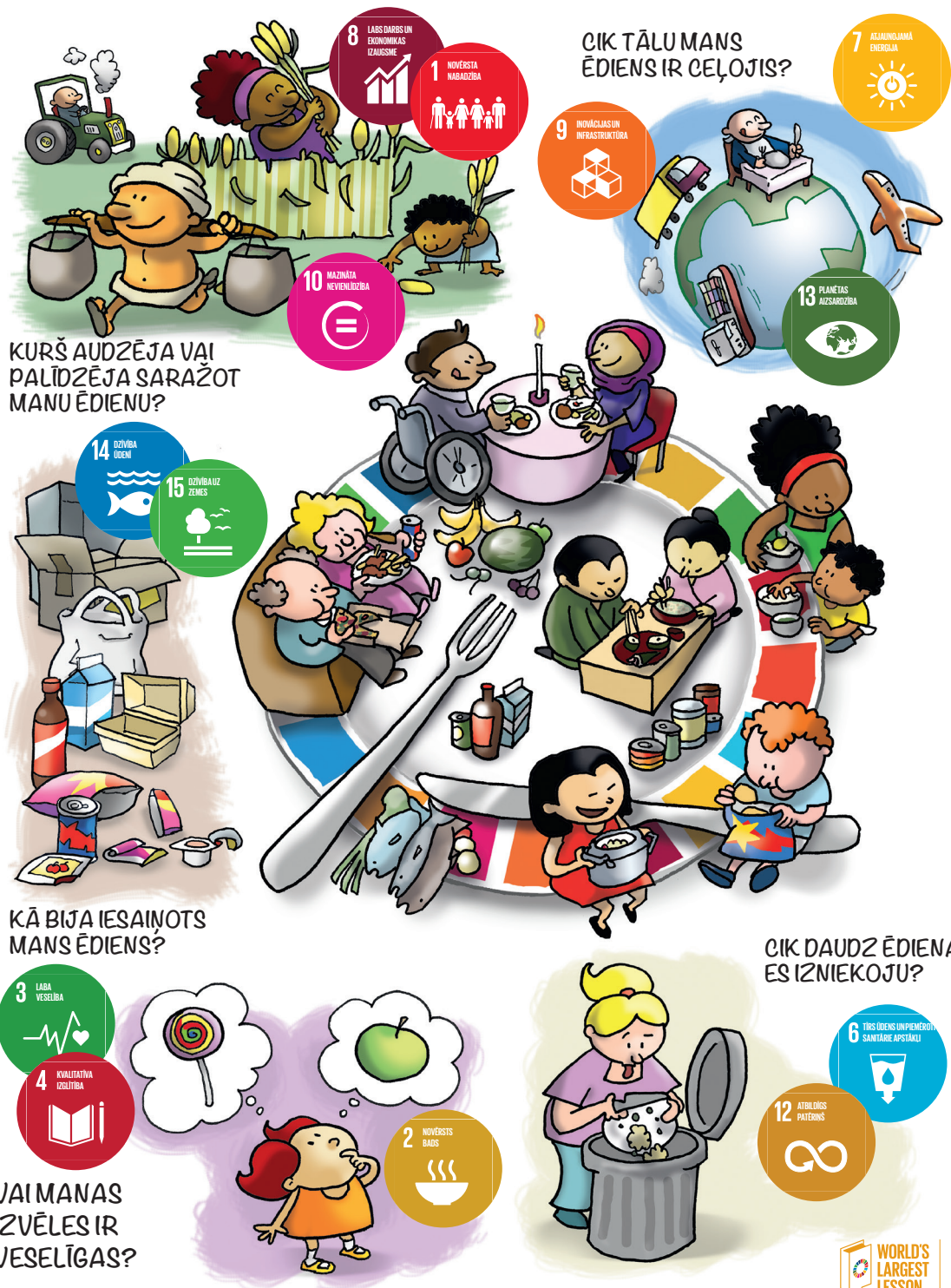
United Nations General Assembly (2015). Transforming Our World. The 2030 Agenda for Sustainable Development. NY, NY: United Nations.

GLOBĀLIE MĒRĶI

KAS IR UZ MANA ŠĶĪVJA?

APSTĀJIES UN PADOMĀ PAR GLOBĀLAJEM MĒRĶIEM?

KURŠ AUDZĒJA VAI
PALĪDZĒJA SARĀŽOT
MANU ĒDIENU?

CIK TĀLU MANS
ĒDIENS IR CEĻOJIS?

KĀ BIJA IESAŅĪOTS
MANS ĒDIENS?

CIK DAUDZ ĒDIENA
ES IZNIEKOJU?

VAI MANAS
IZVĒLES IR
VESELĪGAS?

KO ES VARU DARĪT CITĀDĀK? KURAM ES VARU PASTĀSTĪT?

Sadarbībā ar
unicef
Pateicamies
Pateicamies

Zīmējums: margreet de heer

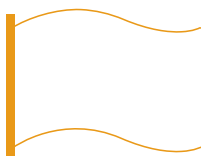
KATRAM ŠĶĪVIM SAVS STĀSTS

Vārds

Klase

No kuras valsts tu esi?

Uzzīmē savu karogu!

WORLD'S
LARGEST
LESSON

Sadarbībā ar

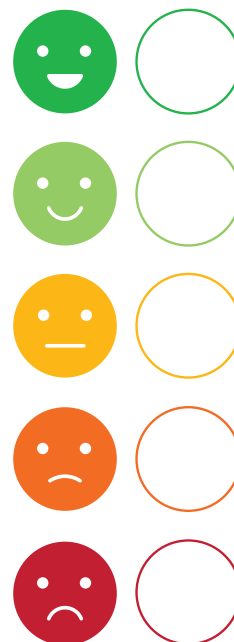

Pateicamies

Gala atzīme šķīvim

Atzīmē šeit

Mana Globālo mērķu apņemšanās ir...

"

...#WorldsLargestLesson"

...lai palīdzētu sasniegt šādus globālos mērķus (atzīmēt numurus):

PADOMI DARBA LAPAS AIZPILDĪŠANAI

Izvēlies vienu ēdienreizi, kuru gribētu izpētīt. Tas var būt tavs mīļākais ēdiens, kaut kas, ko ēdīsi šodien vai ēdi vēl pavisam nesen. Esi gatavs šo ēdienreizi ilustrēt ar zīmējumu.

Kad pienāks laiks jautājumiem, neuztraucies, ja šķiet, ka nepietiek informācijas, lai uz tiem atbildētu. Mini, ja nepieciešams! Šī uzdevuma mērķis ir domāt par saviem ēšanas paradumiem un kā tie saistās ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem.

Sadarbībā ar

Pateicamies

1. Cik daudz pārtikas produktu uz tava šķīvja satur pārstrādāto cukuru?

Pārstrādātais cukurs vai rafinētais cukurs ir cukura paveids, kas ir papildu pievienots pārtikas produkts un nav dabīgā veidā sastopams, piemēram, augļos, dārzeņos vai citos produktos. Šāda veida cukura plašs patēriņš var izraisīt dažādas veselības problēmas bērniem un jauniešiem, tajā skaitā arī diabētu. Dažkārt tu izvēlies pārtikas produktu, kas izskatās veselīgs, taču, to izpētot, var noskaidrot, ka tam pievienots daudz cukura.

Kā:

1) atrast atbilstošu Globālo mērķi?

Rūpīgi aplūko Globālo mērķu plakātu un padomā, ar kuru mērķu sasniegšanu saistīts iepriekšējais jautājums? Iespējams, ka tas atbilst vairākiem mērķiem. Pēc šī paša principa mēģini saskatīt mērķu sasaisti arī ar pārējiem jautājumiem.

2) novērtēt savu ēdienreizi?

Izpēti produkta sastāvdaļas, kas norādītas uz iepakojuma aizmugures, vai sazinies ar tā ražotāju. Lai gan daži produkti mudina domāt, ka ir ļoti veselīgi, kādā no tā pamatsastāvdaļām var būt pievienots cukurs. Pārstrādāts cukurs ēdienam tiek pievienots ļoti dažādās formās. Tas visbiežāk tiek saukts par kukurūzas saldinātāju, dekstrozi, kukurūzas sīrupu, saharozi, fruktozi, gliukozi vai melasi.

Ja tev šķiet, ka tavā šķīvī pārstrādāts cukurs nav atrodams vispār, savā rezultātu lapā atzīmē zaļo sejiņu. Ja domā, ka produktos ir tikai mazliet cukura (ne vairāk par vienu tējkaroti jeb četriem gramiem), tad atzīmē dzelteno sejiņu. Ja savā maltītē kopā esi saskaitījis vairāk par četriem gramiem pārstrādātā cukura, tad atzīmē sarkano sejiņu.

1. Cik tavas ēdienreizes sastāvdaļām ir pievienots pārstrādātais cukurs?

0

1

2+

2. Cik plastmasas maisiņos, kastītēs bija iepakotas tavas ēdienreizes sastāvdaļas?

Vai kāds no pārtikas produktiem vai to sastāvdaļām bija iesaiņots plastmasas iepakojumā? Tā varētu būt polietilēna pārtikas plēve vai jebkurš cits plastmasas izstrādājums (varbūt izmantoji plastmasas salmiņu savam dzērienam?). Izskaiti, cik plastmasas iepakojuma vienībās bija iepakoti pārtikas produkti tavai izvēlētajai maltītei.

3. Cik daudz ēdiena tika izmests?

Vai uz tava šķīvja bija uzlikts vairāk ēdiena nekā varēji apēst? Vai pāri palikušo ēdienu iepakoji līdzņemšanai uz mājām vai izmeti to ārā? Ja tā, tad aprēķini, cik karošu ēdiena tika izmests.

D pielikums: padomi darba lapai „Katram šķīvim savs stāsts”

4. Cik daudz vietējo pārtikas produktu atradās uz tava šķīvja?

Izpēti produktus uz sava šķīvja vai arī aplūko to iepakojumus. Ja neesi drošs, vai produkti audzēti un ražoti Latvijā, pavaicā cilvēkam, pie kura tos iegādājies. Ja augļiem un dārzeņiem, kurus ēdi, šobrīd Latvijā nav sezonas, tad visticamāk tie ievesti no ārvalstīm. Ja ēdi zivis vai gaļu, kas netiek regulāri audzēta Latvijā, tad tā visticamāk atceļojusi no citas valsts. Ja nepieciešams, veic minējumus.

5. Vai pret cilvēkiem, kuri sagatavoja (audzēja, pārstrādāja, iepakoja, transportēja u.c.) pārtiku, izturējās taisnīgi?

Izpēti, kādos apstākļos strādāja cilvēki, kuri palīdzēja saražot pārtiku, kura atrodas uz tava šķīvja.

Vai ēdiens ticis saražots mazā saimniecībā vai lielā uzņēmumā? Apmeklējot ražotāja mājaslapu, uzziniet, vai tajā pastāv cilvēktiesību, diskriminācijas novēršanas vai vienlīdzības politika? Vai tev šķiet, ka šajā iestādē pret visiem darbiniekiem izturas godīgi un tiek ievērotas cilvēktiesības? Vai mājaslapā ir atrodama informācija par uzņēmuma politiku attiecībā uz darbinieku dzimumu, vecumu, tautību, seksuālo orientāciju, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām? Pārbaudi mājaslapu arī veikalam, kurā pārtika tika iegādāta.

Ja pārtiku iegādājies lielveikalā vai tieši no ražotāja, atceries viņiem uzdot šos jautājumus nākošreiz!
Lai novērtētu savu maltīti, veic minējumus.

Jā, esmu pārliecināts/a, ka produkta ražošanas procesā darbs netika veikts piespiedu kārtā un nebija diskriminācijas attiecībā uz darbinieku dzimumu, vecumu, etnisko piederību, seksuālo orientāciju, invaliditāti utt.

Jā, bet esmu pārliecināts/a tikai par vienu posmu ražošanas ķēdē.

Nē, pret darbiniekiem izturējās necienīgi. Šo atzīmē arī tad, ja nevarēji iegūt informāciju.

Kā aprēķināt gala rezultātu?

1) Saskaiti, cik katras krāsas sejiņu esi atzīmējis katrā slejā, un ieraksti kopējo daudzumu apakšējā rindiņā.

Seko padomiem, lai uzzinātu savu gala rezultātu...

2) Kuras krāsas sejiņas tev atzīmētas visvairāk?

Sekojošai informācijai apakšējā tabulā, saskaiti kopējo punktu skaitu un atzīmē to krāsas aplīti, kas atbilst tavam rezultātam.

Vienāds skaits		un		
Vienāds skaits		un		
Vienāds skaits		un	 , vai lielākoties	
Vienāds skaits		un		
Lielākoties				

			Atzīmē šeit	

KATRAM ŠĶĪVIM SAVS STĀSTS

Atbildi uz jautājumiem! Katrai atbildei piešķir rezultātu (atbilstoši –zaļā, dzeltenā vai sarkanā sejiņa).

Tas saistīts ar mērķi numur...

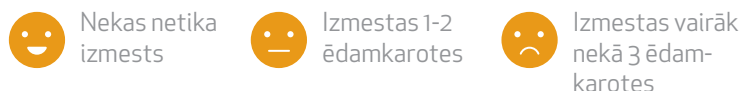
1. Cik daudz pārtikas produktu uz tava šķīvja satur pārstrādātu cukuru?

2. Cik plastmasas iepakojuma vienībās bija iepakoti pārtikas produkti tavā ēdienreizē?

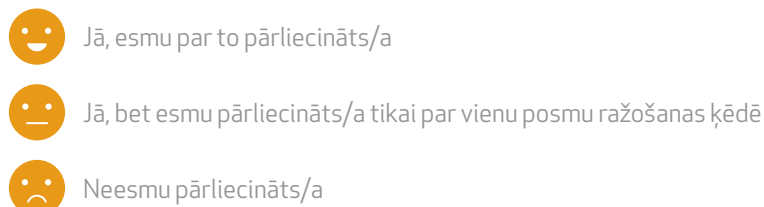
3. Cik daudz ēdiena tika izmests?

4. Cik daudz vietējo pārtikas produktu atradās uz tava šķīvja?

5. Vai pret cilvēkiem, kuri sagatavoja manu pārtiku, visā tās ražošanas procesā (no ražotāja saimniecības līdz manam šķīvim) izturējās taisnīgi?

Seko padomiem stundas aprakstā un aprēķini gala rezultātu.

F Pielikums: „Katram šķīvim savs stāsts” – animācijas apraksts

Sveiks/a! Vai atceries Globālos mērķus, kuru misija līdz 2030. gadam ir izskaust galējo nabadzību, risināt klimata pārmaiņu sekas un samazināt nevienlīdzību sabiedrībā? Ja tos sasniegsim, uzlabosim dzīves līmeni visiem – arī sev pašiem!

Ja padomā par savu dzīvesvietu, skolu, kurā mācies, apģērbu, ko valkā, pārtiku, ko lieto ikdienā – ikviens no šiem faktoriem ir saistīts ar Globālajiem mērķiem.

Tik tiešām – pārtika uz tava šķīvja var daudz pastāstīt par Globālajiem mērķiem un to, kā vari palīdzēt tos sasniegt (traka ideja, bet iespējams, ka tavas pusdienas tev var iemācīt daudz vairāk nekā tavi skolotāji!).

Vai jebkad esi aizdomājies par to, kurš sagatavo maltīti, kuru ēd ikdienā? Nē, nevis tu pats, tava mamma vai tētis, vai skolas pavārs, bet gan tas, kas notiek pirms tam. Kurš patiesībā iesaistās produkta audzēšanā, apstrādē un tā iepakojšanā? Ko tu zini par šiem cilvēkiem un viņu tiesībām?

Kā ar ceļu, kas ēdienam jāveic, lai tas nokļūtu uz tava šķīvja? Liekas neticami, bet iespējams, ka ēdiens pie tevis ceļos garāku ceļu nekā tu ceļosi vesela gada laikā! Atceries – dažās valstīs šis ēdiens, pat nesasniedzot mērķi, nonāks atkritumu tvertnē!

Kā ar pārtikas daudzumu, kas atrodas uz tava šķīvja? Vai tas tev dod pietiekamu enerģijas devu visai mācību dienai? Ikvienam tas ir nepieciešams!

Ja mēs padomāsim plašāk, ieraudzīsim, ka katrs pārtikas produkts, ko ikdienā lietojam, nes līdzīgu stāstu par Globālajiem mērķiem. Tāpēc es gribu, lai arī tu piedalies šajā aizraujošajā projektā. Tas ir pavisam vienkārši. Kļūsti par Globālo mērķu pētnieku un izvēlies ēdienreizi, kuru gribētu izpētīt. Veic izpēti un novērtē savu ēdienreizi.

Dalies ar savu rezultātu arī ar citiem skolēniem no visas pasaules.

Labākais ir tas, ka projektā veiktais ēdienreizes vērtējums liks tev domāt par to, kā vari to uzlabot un turpmāk iesaistīties Globālo mērķu sasniegšanā!